

РЕШЕНИЕ

№ 3463

гр. София, 29.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав**, в публично заседание на 19.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **563** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284 - 285 от Закона за изпълнение на наказания и задържане под стража (ЗИНЗС), във връзка с чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на Д. В. М., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ап.2, чрез адв. Н. С., срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., претърпени в периода от 15.11.2020 г. до 15.12.2020 г. поради липса на адекватна медицинска помощ по повод инцидент от 15.11.2020 г.

В исковата молба се твърди, че на 26.05.2020 г. ищецът бил задържан с мярка за неотклонение „задържане под стража“ в арестните помещения, находящи се в [населено място], [улица]. През нощта на 15.11.2020 г., около 04:00 – 04:30 часа, се събудил от силна болка в ухото. Усещал шумолене, човъркане и щракане. Нещо мърдало в главата му. Тъй като се касаело за спешен случай, извикал дежурния надзирател и поискал лекарска помощ. Дежурният служител му обяснил, че няма право да отваря вратата преди проверката за закуска в 07:00 – 07:15 часа. Тъй като било неделя, служителят обяснил, че лекар може да дойде най-рано в понеделник сутрин. През това време ищецът полудявал от болка, а знаел, че лекар може да го прегледа след повече от едно денонощие. Бръкнал с клечка за уши в ухото и усетил, че нещо изпуква. Заболяло го непосилно и извадил няколко крачета. Поради силната болка не посмял да бръкне втори път, а започнал да скача силно на една страна. След

малко останалата част от хлебарката излязла от ушната мида и един съкилийник я изхвърлил. Независимо от това болката продължавала. Пиел обезболяващи, но те не помагали. При преглед в понеделник лекарят му изписал капки за очи. При преглед във вторник му казал, че ухото е силно зачервено. В четвъртък го закарали в МВР болница, където му изписали антибиотик. Около 07.12.-08.12.2020 г. специалист в МВР болница казал, че „мембраната е запечатана“, но гнойта спряла накъде към 15.12.2020 г. Твърди, че в посочения период – от 15.11.2020 г. до 15.12.2020 г. претърпял силни болки, изпитвал силно главоболие и световъртеж. Тъй като ответникът следвало да осигури здравословни условия за изтърпяване на мярката за неотклонение, претендира обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., ведно със законната лихва от 15.11.2020 г. до предявяване на иска в размер на 1377 лв., както и от предявяване на иска до окончателното му изплащане.

В уточнителна молба от 06.02.2023 г. поддържа, че от 16.11.2020 г. ухото започнало да гнои, което продължило до края на м.ноември 2020 г. Във връзка с указанията, дадени в Решение № 121 от 09.01.2023 г. по адм.д.№ 6550/2022 г. по описа на АССГ, XIII-ти Касационен състав, посочва, че поддържа претенцията си за липса на специализирано медицинско обслужване в периода от около 04:00 – 04:30 часа на 15.11.2020 г. (неделя) до 16.11.2020 г. – понеделник. Сочи, че на 16.11.2020 г. е прегледан от специалист по вътрешни болести, а преглед от специалист УНГ бил извършен едва на 19.11.2020 г.

В писмена защита от 19.05.2023 г., чрез адв. С., ищецът поддържа, че не е получил своевременно медицинско обслужване по повод на увреждането си от нощта на 14-ти срещу 15 ноември 2020 г, тъй като на 16.11.2020 г. бил прегледан от специалист по вътрешни болести и едва на 19.11.2020 г. – от УНГ специалист. Навежда доводи от новопостъпили документи от 2022 г. от МИ-МВР, че и през 2022 г. е имал стара, неизлекувана трамва в ухото. Поддържа, че ако беше получил своевременно медицинска помощ, би избегнал дългото лечение.

Ответникът Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ оспорва иска в писмен отговор на ИМ от 03.12.2021 г. Поддържа, че е изпълнил задълженията си по дезинсекция на арестните помещения, възложена на външна фирма, за което прилага протоколи от 09.10.2020 г., 23.10.2020 г. и от 06.11.2020 г. Счита, че ищецът е получил адекватно медицинско лечение още на 16.11.2020 г. от лекар в О.-С., а впоследствие имал достъп и до болнична помощ. Твърди, че претърпените от ищеца болки и страдания са резултат от самонараняване – бъркане в ухото с клечка, а не поради действия или бездействия на длъжностни лица и органи при ГДИН. Излага съображения за недоказаност на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата за вреди.

Участвалият в производството по делото прокурор – представител на СГП счита исковата претенция за основателна и доказана.

Административен Съд С. - град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид наведените в исковата молба доводи, изразеното становище на пълномощника на ответника и на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото гласни и писмени доказателства, намира от фактическа страна следното:

Установява се от Медицинска справка рег. № 18835 от 24.11.2021 г., издадена по реда на чл.284, ал.3 от ЗИНЗС от д-р Б. В. - директор на лечебно заведение към сектор „Арести“ на О. С., че при преглед на 16.11.2020 г. на з.л. Д. М. отоскопското

изследване установило силно зачервена лигавица на ушния канал, без чужди тела. Били предписани капки със слаб противовъзпалителен и обезболяващ ефект. На 18.11.2020 г., поради оплаквания от „гълхнене“ на ухото е изискано прокурорско разпореждане за извеждане и на 19.11.2020 г. з.л. е прегледано от специалист УНГ в МИ на МВР. Поставена била диагноза „Т. перфорация на тъпанчевата мембрана със запазена подвижност“. Липсвали данни за възпалителен процес. Слухът бил запазен. Нямаło засягане на вестибуларния апарат. Не се налагало лечение. Дадена е препоръка ухото да не се мокри.

На 20.11.2020 г., поради продължаващи оплаквания, към които се добавило „главоболие и изтекъл секрет на възглавницата“, въпреки нормалната температурата, към лечението бил включен широкоспектърен антибиотик М.. На 23.11.2020 г. з.л. отново съобщило за „гноен по възглавницата“, на 25.11.2020 г. посетило кабинета с оплакване за болки в ухото, а на 26.11.2020 г. било изведено в МИ-МВР, където диагнозата и терапията били потвърдени с добавяне на капки Сперсадекс.

Следващият преглед в кабинета бил осъществен на 02.12.2020 г. и на 03.12.2020 г. със същите оплаквания, а на 05.12.2020 г. з.л. Д. М. бил настанен във Вътрешно отделение на СБАЛЛС С.. Проведената на 11.12.2020 г. УНГ консултация установила здрава тъпанчева мембрана и липса на възпаление.

Извършените прегледи на ищеца от д-р В. се установяват от медицинската документация, представена при първоначалното разглеждане на делото (л.18-26). От същата се установяват преглед на 16.11.2020 г., при който е установен възпален ушен канал и са предписани капки в ухото. При прегледа на 18.11.2020 г. е предписана консултация с УНГ специалист, а на 20.11.2020 г. – лечение с антибиотик М. – 2 пъти по една капсула на всеки 12 часа. На 23.11.2020 г. Д. М. е приет за преглед с оплакване „през нощта изтича гной от дясното ухо“, а на 25.11.2020 г. по повод секрет от дясното ухо е насочен към преглед в МИ-МВР.

Според ръкописна консултация от 26.11.2020 г. в МИ-МВР (л.27 от адм.д.№9268/2021 г.) при контролен преглед от УНГ специалист е установено персистиране на перфорация в заден горен квадрант на дясната тъпанчева мембрана при намаляване на размера ѝ. Ухото е почистено с кислородна вода. Дадено е предписание да продължи лечението с Medoclav (назначено от лекаря в ареста), да се добавят капки за очи Spersadex и ухото да не се мокри. Записан е преглед при д-р В. в МЦ на О. С. на 26.11.2020 г. с отбелязано продължаващо лечение с М.. Пациентът е прегледан в ареста на 30.11.2020 г., 02.12.2020 г. и на 03.12.2020 г. по повод персистиращи оплаквания от болки в ухото.

Според Епикриза ИЗ №333/147 на СБАЛЛС С. Д. В. М. постъпил на 05.12.2020 г. и е изписан на 14.12.2020 г. с диагноза: състояние след перфорация на дясна тъпанчева мембрана. Според документа, на 11.12.2020 г. пациентът е изведен за преглед в МИ-МВР и консултация със специалист УНГ. При прегледа в дясното ухо липсвали признаци за активно възпаление, а тъпанчевата мембрана била здрава. Продължило поставянето на Сперсадекс още 2 дни.

Установява се от основна съдебно-медицинска експертиза (СМЕ) от 10.03.2022 г., която съдът кредитира като компетентно изготвена въз основа на приета по делото медицинска документация, че полученото от ищеца увреждане, от оториноларингологична гледна точка е: Руптура на дясна тъпанчева мембрана (точковидна), с последващ остър гноен отит на дясно ухо и проводно намаление на слуха на същото ухо. Според специалиста, установеното при ищеца остро гноенно

възпаление на средното ухо е в причинно-следствена връзка с нарушената цялост на мембраната, тъй като руптурата представлява входна врата за различни патогенни организми, които нормално се намират във външния слухов апарат. Намалението на слуха се дължало на нарушената тъпанчева мембрана и на възпалителния процес с отделяне на гнойна секреция, която затруднявала движението на слуховите костици. Състоянието е определено като „временно разстройство на здравето, неопасно за живота“. Лекарят е изразил мнение, че хлебарка не може да предизвика руптура на тъпанчевата мембрана на човек. Описаното нараняване можело да бъде предизвикано от опитите за отстраняване на хлебарката с подръчни материали. Заздравяването и пълното възстановяване на малки по размер руптури настъпвало в рамките на 14-21 дни.

При разпита си в о.с.з. на 21.04.2022 г. вещото лице изразило мнение, че ищецът е получил адекватно лечение на нараняването, като болката при спукано тъпанче е интензивна.

При повторното разглеждане на делото, по реда на чл.284, ал.3 от ЗИНЗС е представено Медицинско становище рег.№ 3598 от 02.03.2023 г. на д-р Б. В., изготвено във връзка с уточненията на исковата молба от 06.02.2023 г. С позоваване на спешните състояния при УНГ-болестите съгласно Наредба № 10 от 04.11.2016 г. д-р В. отрича наличието на такова състояние при ищеца по повод увреждането от 15.11.2020 г. Предвид оплакванията на ищеца по време на пик на заболяванията от Ковид-19, лекарят преценява като адекватни действията на надзорно-охранителния състав (НОС) да не извикат спешна медицинска помощ при оплакване „нещо мърда в ухото“ поради липса на спешност. Ищецът бил прегледан от лекар още сутринта на 16.11.2020 г., при което е установен лек възпалителен процес на ушния канал с назначено лечение с капки за очи, за което самият пациент преценил, че е неправилно. На 18.11.2020 г., директорът на МЦ при сектор „Арести“ на О.-С. поискал прокурорско разпореждане за извеждане за специализиран УНГ-преглед в МИ-МВР, но отново не в спешен порядък, а с консултативен характер. Такъв преглед бил извършен на 19.11.2020 г. Д-р В. поддържа, че точковидната перфорация не изисква лечение и това било потвърдено при прегледа в МИ-МВР, при който не било назначено лечение, а единствено е дадено предписание ухото да не се мокри 5 дни. Липсата на назначено лечение при прегледа на ищеца в МВР-болница е дала основание на д-р В. да направи извод, че липсва закъснение за преглед при специалист – след като три дни след инцидента именно УНГ-специалист е преценил, състоянието не изисква лечение. П. специализиран преглед в МИ-МВР потвърдил назначената в ареста антибиотична терапия, като единствено добавил капки за очи (подобни на отказаните от пациента още на 16.11.2020 г.), а третият на 11.12.2020 г. – пълното оздравяване на мембраната.

Според допълнителна СМЕ от 08.03.2023 г., допусната при повторното разглеждане на спора, при травматична руптура на тъпанчевата мембрана е необходима неотложна, а не спешна медицинска помощ, тъй като животът не е пряко застрашен. За да бъде предотвратено по-нататъшно развитие и усложняване на заболяването, пациентът се нуждае от медицинска помощ в кратък срок след увреждането. Добрата медицинска практика изисквала: обработка на пострадащото ухо, включваща аспирация и отстраняване на налични чужди тела, обработка с антисептични медикаменти (Риванол, Б. и др.) и полагане на кръвоспираци (Г.) с цел възпрепятстване на възпаление в средното ухо, което евентуално би възпрепятствало

спонтанно заздравяване на тъпанчевата мембрана. В зависимост от индивидуалната чувствителност/търпимост е препоръчително прилагане на болкоуспокояващи медикаменти няколко дни след травмата.

В о.с.з. на 26.04.2023 г. вещото лице д-р А. потвърждава, че при първия преглед на пациента в МИ-МВР не е предписано лечение - специалист от МИ-МВР, на третия ден от инцидента е преценил, че вече няма кръвоизлив (каквото има при всяка руптура), поради което няма какво да аспирира и не е приложил терапия. Касаело се за точковидна перфорация, която не изисква лечение, защото е минимална и основно се изисквало пазене от вода. Не било задължително изписване на обезболяващи – такива се прилагали при оплакване от пациента. Ако при първия преглед в МИ-МВР пациентът е имал възпалителен процес или от ухото е изтичала гной, лекарят би предприел аспирация – изсмукване на гнойта, локален антисептик и антибиотично лечение, което се назначава задължително при възпалителен процес, каквито в случая не били назначени. Добрата медицинска практика изисквала незабавен преглед, веднага след руптурата. Честа практика при случаи като процесния била изписването на капки за очи като част от лечението, което изисквало приложение на локален препарат – капки, които се използват в ухото. От прага на болка на съответния пациент зависело дали от прилагането на капките ще изпита болка. Според поясненията на специалиста, в конкретния случай пациентът не е получил описаната в отговора на Въпрос № 2 медицинска обработка на пострадалото ухо (аспирация, отстраняване на чужди тела, антисептични и кръвоспиращи медикаменти), защото пациентът не е имал оплаквания, вкл. при прегледа в МИ-МВР, при който е установена точковидна перфорация, но по преценка на УНГ-специалист раната не е обработена „защото няма какво да се обработва“, а не поради неполучена медицинска помощ (бележка моя).

В о.с.з. д-р А. потвърждава, че „при точковидните перфорации обикновено не се предприема нищо, защото има оскъдно количество теч“. Колкото по-рано се вземат мерките, можело да се превантира полученият гноен процес.

Установява се от писмо рег. № 12155/11.05.2023 г. на МИ-МВР, че в болничната информационна система на института са регистрирани следните прегледи на Д. В. М. – на 19.11. и на 26.11.2020 г. в П. по УНГ, на 11.12.2020 г. – в отделение по спешна медицина (ОСМ), на 08.02.22 г., 01.03.2022 г., 14.03.2022 г., 17.03.2022 г. и на 28.03.2022 г. – в ОСМ на МИ-МВР. Според приложената медицинска документация на МИ-МВР, при УНГ-консултация на 11.12.2020 г. липсвали признаци на активно възпаление. Констатирано е малко количество засъхнал секрет върху мембраната, която била здрава. Според медицински документ за преглед в МИ-МВР на 28.02.2022 г. Д. В. М. е задържано лице, което през 2020 г. трикратно е консултирано по повод на самонараняване и руптура – напълно излекувана. При сегашното задържане отново е с оплаквания и претендира, че не е излекуван от предишното пролежаване. При преглед на 01.03.2022 г. в МИ-МВР се установило наличие на оскъдно количество гноен ексудат в канала, а след аспирирането му се установило наличие на малка перфорация в предно-долния квадрант (л.54). При преглед на 14.03.2022 г. в МИ-МВР е установено, че гноетечението от ухото обективно персистира, предписани са капки Spersadex (капки за очи). При преглед на 28.03.2022 г. от УНГ специалист в МИ-МВР е установено, че „перфорацията на дясното тъпанче се е затворила“ и няма необходимост от по-нататъшно лечение и проследяване.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна

следното:

Разпоредбите на чл.284-286 от ЗИНЗС, вр. чл.3 от с.з., уреждат защита на осъдените и задържаните под стража лица срещу поставянето им в неблагоприятни условия, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: 1. акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона; 2. настъпила, в резултат на нарушението имуществена/неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС оборима презумпция и 3. пряка и непосредствена причинна връзка между вредите и нарушението (в този смисъл е Решение № 15247 от 12.11.2019 г. по адм. д. № 813/2019 г., III отд. на ВАС).

За да попадне задържането специално под чл. 3 от Конвенцията, страданието и унижението трябва да *надхвърлят* неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В този случай властите трябва да гарантират, че едно лице е задържано при условия, съвместими с *уважението към човешкото достойнство*, че начинът и методът на изпълнение на наказанието лишаване от свобода или друг вид мярка за задържане не подлага човека на *стрес или трудности* с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на задържането, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, здравето и благосъстоянието на този човек са гарантирани в достатъчна степен.

Съгласно чл.128, ал.1 ЗИНЗС при изпълнение на наказанието лишаване от свобода се създават условия за опазване на физическото и психическото здраве на лишените от свобода. По силата на чл.129, ал.1-2 от ЗИНЗС медицинското обслужване на лишените от свобода се осъществява в медицински центрове и специализирани болници за активно лечение, разкрити към местата за лишаване от свобода по реда на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения. Разпоредбите относно осъдените на лишаване от свобода се прилагат и по отношение на обвиняемите и подсъдимите с мярка за неотклонение задържане под стража (чл.240 от ЗИНЗС). Обстоятелството, че медицинското обслужване на л.св. се осъществява в центрове и болници, разкрити към местата за лишаване от свобода, както и, че тяхната дейност се координира и контролира от министъра на правосъдието, е указание, че при твърдения за липса на адекватно медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода надлежен ответник по силата на чл.12, ал.1 ЗИНЗС е ГДИН. Противен извод не следва от нормата на чл.129, ал.2 ЗИНЗС, според която лечебните заведения по ал. 1 са част от националната система за здравеопазване и медицинската помощ, която се осъществява в тях, съответства на общите медицински стандарти. Визираната норма подчертава необходимостта от спазване на общите медицински стандарти при осъществяване на

медицинското обслужване на л.св., а не тяхната структурна принадлежност. В подкрепа на изложеното е Правилникът за устройството и дейността на лечебните заведения към Министерство на правосъдието, който урежда устройството и дейността на лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения към Министерството на правосъдието, а именно: специализираните болници за активно лечение на лишените от свобода и лечебни заведения за извънболнична помощ - медицински центрове. Съгласно чл.4 от Правилника материално-битовото осигуряване, оборудването с медицинска техника, снабдяването с лекарства, провеждането на режимноохранителна и възпитателна дейност в лечебните заведения към Министерството на правосъдието се организират от ГДИН и от началника на съответния затвор или поправителен дом. Според чл.24 от Правилника щатната структура на лечебните заведения към Министерството на правосъдието се утвърждава от министъра на правосъдието, съгласувано с главния директор на ГДИН. Визираната правна уредба е указание, че ръководството на лечебните заведения към МП се осъществява от ГДИН, който е надлежен ответник по предявения иск с правно основание чл.284-286 ЗИНЗС.

Съгласно чл.143, ал.1 и ал.2 от ЗИНЗС лишените от свобода, пожелали медицински преглед, се приемат от лекар в срок до 24 часа. Болните с температура, с травми или други спешни състояния се приемат от лекар незабавно по всяко време. При спешни случаи се осигурява незабавна медицинска помощ, а при необходимост задържаният се настанява в специализирано лечебно заведение, включително извън местата за лишаване от свобода, при условията и по реда на чл. 250, ал. 5 и 6, за което незабавно се уведомяват разследващият орган, съответният прокурор или съд (чл.255, ал.2 от ЗИНЗС).

Съгласно легалните определения на Наредба № 3 от 6 октомври 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Спешна медицина", издадена от министъра на здравеопазването:

1. "Спешно състояние" е всяка остра или внезапно възникнала промяна в здравето на човека, изразяваща се в нововъзникнало или в промяна на съществуващо заболяване, увреждане или друго състояние или обстоятелство, а също и усложнение при родилка, застрашаващо здравето и живота на майката и плода, с достатъчна по сила тежест, което може да доведе до смърт или до тежки или необратими морфологични или функционални увреждания на жизненозначими органи и системи, в това число критични нарушения в жизненоважните функции, загуба на функция на орган или на част от тялото, временна или постоянна инвалидизация, ако не се предприемат незабавни медицински действия, целящи физиологична стабилност и/или ефективно дефинитивно лечение на пациента.
2. "Спешен пациент" е всеки, при който е налице спешно състояние и поради това нужда от провеждане на спешни диагностично-лечебни действия или транспорт, които ако не бъдат предприети незабавно, биха довели до тежки или необратими морфологични или функционални увреждания на жизненоважни органи или системи или до смърт.
3. "Степен на спешност" или "степен на спешното състояние" е необходимата

предвид клиничното състояние на пациента бързина, с която се предприема съответното медицинско действие в обхвата на медицинската специалност "Спешна медицина", с цел постигане на оптимален и най-благоприятен клиничен изход от спешното състояние на пациента.

Съгласно чл.2, ал.1 от Наредба № 10 от 31 май 1994 г. за неотложната медицинска помощ, издадена от МЗ, неотложната медицинска помощ е медицинска дейност за оказване на срочна медицинска помощ на болни и пострадали лица, чийто живот не е пряко застрашен, но които се нуждаят от медицинска помощ в кратък срок, за да бъде предотвратено по-нататъшно развитие и усложняване на заболяването.

Предвид цитираните легални дефиниции съдът се присъединява към мнението на вещото лице в допълнителна СМЕ, че увреждането на ищеца от 15.11.2020 г. следва да се определи като изискващо необходимост от неотложна медицинска помощ – пострадалото лице се нуждае от медицинска помощ в кратък срок, за да бъде предотвратено по-нататъшно развитие и усложняване на заболяването.

Увреждането на ищеца от 15.11.2020 г. не може да се определи като изискващо спешна медицинска помощ, тъй като по отношение на него не са се налагали спешни диагностично-лечебни действия или транспорт, които ако не бъдат предприети незабавно, биха довели до тежки или необратими морфологични или функционални увреждания на жизненоважни органи или системи или до смърт.

Предвид обективния факт, че инцидентът е настъпил през нощта в събота срещу неделя и при него не е налице спешно състояние съдът приема, че не е допуснато нарушение на чл.143, ал.1 и ал.2 от ЗИНЗС.

В случая не се установяват и спешните състояния при ушно-носно-гърлени заболявания, посочени в Наредба № 10 от 4 ноември 2016 г. за утвърждаване на медицински стандарт "ушно-носно-гърлени болести", а именно:

14.4.1. Открити и закрити травми на Л. органите.

14.4.2. Дихателна недостатъчност от инспираторен тип.

14.4.3. Кървене от Л. органите.

14.4.4. Чужди тела в дихателните пътища и хранопровода.

14.4.5. Вътречерепни или орбитални усложнения от УНГ произход.

14.4.6. Внезапна загуба на слуха.

Въз основа на медицинската документация по делото, основна и допълнителна СМЕ съдът приема за безспорно установено, че при прегледа в МИ-МВР от УНГ специалист на 19.11.2020 г. на ищеца **не е** назначена терапия и лечение. При повторната консултация в МИ-МВР на 26.11.2020 г. е потвърдено предписаното лечение от д-р В. с антибиотик М., като са добавени единствено капки за очи Spersadex.

Тук е мястото да се отбележи мнението на назначеното по делото вещо лице д-р А., че изписването на капки за очи в случаи като процесния е честа практика – констатация, която се потвърждава и от медицинската документация по делото. Тези капки за очи са предписани на ищеца в МИ-МВР както през 2020 г., така и през 2022 г.

Обосновано е медицинското становище на д-р В., че предписаните на ищеца още на 16.11.2020 г. капки за очи не са прилагани по самостоятелна преценка

на М.. Логично е приложението на тези капки върху най-ниската по степен точковидна перфорация да се усети от пациента, но категорично не се доказват неговите твърдения за „изпитани непоносими болки“ при терапията с очни капки. Според вещото лице д-р А. в практиката си е имал пациенти с много по-голяма перфорация, при които са прилагани капки и те не са изпитвали болки, което зависело от индивидуалния праг на болка на съответния пациент. Независимо от субективния праг на болка личното решение на ищеца *да не прилага* предписаните му на 16.11.2020 г. капки за очи не само не може да се вмени във вина на служителите от НОС, но и прекъсва изискуемата причинно-следствена връзка между твърдяното от него бездействие на тези органи още в първия ден след инцидента.

Според поясненията на вещото лице д-р А. в о.с.з. на 26.04.2023 г. на третия ден от инцидента, при преглед на пациента в МИ-МВР е установена точковидна перфорация, но *раната не била обработена, защото пациентът не е имал оплаквания*. Обективната липса на такива оплаквания се установява от медицинската документация, съставена от МИ-МВР и се потвърждава от показанията на свидетеля А. Д. Х., който съгласно предоставена от ответника ежедневна нарядна ведомост е изпълнявал служба като дежурен служител от НОС в ареста на [улица], [населено място], за периода от 08:30 часа на 15.11.2020 г. до 08:30 часа на 16.11.2020 г. На посочените дати свидетелят не си спомня някое от задържаните лица да се е оплаквало, въпреки, че познава з.л. Д. М., тъй като докато бил в ареста му се родило дете.

Според св. Х., при застъпване на дежурство, в 08:30 часа сутринта, се прави рутинна проверка на всички килии и задържани лица – килията се отваря и се проверява здравословното състояние на задържаните. Свидетелят си спомня, че било почивен ден, когато з.л. Д. В. му споделил, че има събрежи в ухото. Тъй като било неделя, В. се записал за лекар на следващия ден. Свидетелят установява, че задържаното лице не е искало и настоявало за извършване на медицински преглед още в неделя.

Свидетелят К. Н. И. е бил заедно с ищеца в едно помещение по време на инцидента. Установява, че в неделя сутринта се събудили от крясъците на Д.. Той ревял от болка и казал, че чувства нещо в ухото си. Повикал дежурен служител, но той му обяснил, че няма право да отваря вратата преди сутрешната проверка. Д. бръкнал в ухото си с тампон за уши и извадил половин тяло на насекомо – видимо хлебарка. Започнал да подскача и да си тръска главата, когато изпаднала и другата част от насекомото. През целия ден се оплаквал от болки в ухото, които му пречели да спи. На следващия ден го прегледал лекар в ареста, който му предписал капки за очи. След второто капане Д. започнал да се оплаква повече. Прочели на листовката, че те не трябва да се прилагат, ако има перфорация и Д. спрял лечението. На възглавницата имало секрети от гной. Нещата не се подобрили и първия път след като се върнал от МВР-болницата. Д. продължил да се оплаква и да не може да спи. Съдът не кредитира показанията на св. И., тъй като остават изолирани от другите доказателства по делото. Напр. при прегледа на 19.11.2020 г. в МИ-МВР не е назначено лечение, докато според свидетеля „нещата не се подобрили и първия път след като се върнал от

МВР-болницата“.

Въз основа на свидетелските показания на св.И. относно ранните часове на 15.11.2020 г. съдът приема, че увреждането на М. е настъпило от самонараняване при опит на ищеца да извади попаднало в ухото му насекомо. Посочи се, че случаят не е спешен, поради което служители на затворническата администрация не са допуснали нарушение поради неизвеждането на лицето за медицински преглед веднага след инцидента. Назначеното по делото вещо лице потвърждава практиката на използване в подобни случаи на капки за очи, поради което неприлагането на лечение на следващия ден след инцидента също се дължи на своеволните действия на самия ищец, а не на бездействия на служители от пенитенциарната администрация. Вещото лице д-р А. потвърждава, че точковидната перфорация не изисква лечение, а заздравява от само себе си за 14-21 дни, като потвърждава, че в конкретния случай, дори на третия ден от инцидента в МИ-МВР не е назначено лечение.

Безспорно, изпитваната болка при прилагане на капки върху перфорация, е индивидуална, но лечението може да е свързано и с неприятни манипулации. С други думи – не винаги прилаганата терапия е приятна. Неговата правилност се потвърждава от действията на консултиращия лекар от МИ-МВР, който няколко дни след инцидента – на 19.11.2020 г., не предприел различно лечение на увреждането, а единствено препоръчал ухото да не се мокри. Следва да се отбележи, че антибиотик е приложен първоначално от лекар в ареста, което лечение също е потвърдено от специалист в МИ-МВР. Дължим е извод, че служители от затворническата администрация, вкл. лекарят в ареста, не само не са бездействали по отношение самонараняването на М., но са реагирали адекватно и той е получил необходимата за случая медицинска помощ.

Въз основа на заключението на основна и допълнителна СМЕ съдът приема за категорично установено, че на 15.11.2020 г. Д. М. си е причинил минимална точковидна перфорация, която обикновено зараства сама. Причината за появяването ѝ, както и неблагоприятното развитие с наличие на гной, не се дължат на бездействие на затворническата администрация. Ищецът е получил адекватно лечение на оплакванията си, тъй като още в понеделник сутринта – на 16.11.2020 г. е прегледан от лекар, който макар и без УНГ специалност е приложил лечението, чиято правилност е потвърдена от специалист в МИ-МВР на 19.11.2020 г. и от назначеното по делото вещо лице. В ареста в [населено място] е преглеждан на 18.11, 20.11, 23.11, 25.11., 26.11., 30.11.2020 г., 02.12.2020 г. и 03.12.2020 г., т.е. общо осем пъти, като през месец декември е пролежал и 10 дни в СБАЛЛС С.. Настоящият състав се присъединява към мнението на предходния, че извън ареста ищецът *не би получил* подобно лечение на оплакванията си.

При тези данни по делото и при потвърдено лечение от специалист в МИ-МВР и от назначеното по делото вещо лице, съдът приема за категорично и несъмнено доказано, че ищецът е получил адекватно медицинско обслужване по повод на увреждането от 15.11.2020 г. Не е налице нарушение на чл.3, ал.2 от ЗИНЗС. Както пояснява в.л. д-р А. гнойният процес е в причинно-следствена връзка с получената руптура, на самият М. не е

приложил първоначално предписаните му капки за очи, за които вещото лице установява, че са широко използвани в подобни случаи. Именно с тях, доколкото имат противовъзпалителен ефект, би могло да се превантира настъпилият гноен процес. Тук е мястото да се отбележи, че такъв гноен процес се установява единствено от показанията на св.И.. При прегледа на 19.11.2020 г. такъв не само не е установен, но не е назначено и лечение, което е ясно указание за липса на необходимост от такова, вкл. по повод на възпалителен процес. В. след първия преглед в МИ-МВР лекарят в ареста предписал антибиотик, за да овладее оплакванията на М..

Оплакванията на М. 2022 г., когато отново е бил задържан и преведен в МИ-МВР, не могат да се свържат със случая от 2020 г. Според медицинската документация на МИ-МВР през 2022 г.е установена малка перфорация на мембраната в *предно-долния квадрант* (л.54 на адм.д.№ 563/23 г.), докато на 26.11.2020 г. перфорацията е била в *задно-горния квадрант* на дясното ухо (л.27 на адм.д.№ 9268/21 г.). Още повече, че всички медицински документи по делото безпротиворечиво сочат, че мембраната на дясното ухо е била напълно заздравяла още *през м.декември 2020 г.*

По повод на инцидента от 15.11.2020 г., който следва да се определи като нещастно стечение на обстоятелствата, което може да се случи и извън ареста, ищецът е получил адекватно медицинско обслужване – 8 пъти е прегледан от лекар в ареста, който му е назначил правилно лечение, неприложено по желание на самия пациент, но потвърдено от УНГ специалист в МИ-МВР. Своевременно е консултиран със специалист, който не е приложил лечение (потвърдено от вещото лице д-р А.), което обстоятелство също е косвено указание, че увреждането е лекувано правилно, в потвърждение на което е и пълното заздравяване на мембраната през м.декември 2020 г.

Изложеното се потвърждава от показанията на д-р В. като свидетел, който е приложил стандартно лечение на случая с локални обезболяващи и противовъзпалителни капки, като дори и при преглед в МИ-МВР е счетено, че не е необходима терапия. Според свидетеля медицинският център в арест на О.-С. не работи в събота и неделя, а по преценка на дежурния надзорителен състав се вика спешна медицинска помощ при животозастрашаващи състояния. Както се посочи, увреждането не изисква спешна медицинска помощ, а реално получената такава е била подходяща и адекватна. Свидетелят д-р В. посочва, че лицето се е оплаквало, но не е показало гной по възглавницата, поради което за тези оплаквания е назначено лечение с антибиотик. Съдът кредитира показанията на св. В. и в частта, че при пролежаването в СБАЛПС С. не е констатирано възпаление – кръвните изследвания били в норма, което отхвърля възпалителен (гноен) процес, след което е констатирано пълно възстановяване на мембраната, докато при наличие на възпалителен процес в средното ухо, това нямало да се случи.

Съвкупната преценка на събраните по делото доказателства навежда съда на категоричен и несъмнен извод, че по повод на самонараняването от 15.11.2020 г. ищецът Д. М. е получил адекватна медицинска помощ в ареста в [населено място], [улица]. Не е допуснато твърдяното от него нарушение на чл.3, ал.2 от ЗИНЗС, поради което претенцията му за ангажиране на отговорността на ответника по реда на чл.284-285 ЗИНЗС е неоснователна.

При този изход на спора и на основание чл.286, ал.2 от ЗИНЗС ищецът следва да бъде осъден да възстанови в полза на АССГ сторените от бюджета на съда разноски за вещо лице общо в размер на 853 лв.

На ответника не следва да се присъжда исканото юрисконсултско възнаграждение. Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, не е празнота в правото, която да се запълни по аналогия на закона чрез прилагането на чл. 78, ал. 3 или чл. 78, ал. 8 ГПК. Законодателят е разграничил възнаграждението за един адвокат от разноските по производството в чл. 143, ал. 1 АПК, както и в чл. 78, ал. 1 ГПК. Стриктното тълкуване на разпоредбите на чл.286, ал.2 и ал.3 ЗИНЗС води до извода, че законодателят прави разлика между разноски за производството и заплатено възнаграждение за един адвокат, респективно юрисконсултско възнаграждение. Последните, макар и да са разходи по делото, не са разноски по производството. В ЗИНЗС не е предвидено изрично възстановяването на разхода за ползваната от ответника адвокатска услуга по делото или заплащане на юрисконсултско възнаграждение в негова полза, което означава, че при отхвърляне на иск по ЗИНЗС, в тежест на ищеца остава заплатената от него държавна такса, като той дължи и заплащане на направените от съда разноски по производството във връзка с предприетите процесуални действия, но ищецът не дължи възстановяване на разхода на ответника за адвокатско възнаграждение, ако е бил защитаван от адвокат или заплащане на юрисконсултско възнаграждение при осъществено процесуално представителство от юрисконсулт поради липсата на специална законова уредба в ЗИНЗС, предвиждаща това.

По изложените съображения юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника не се присъжда.

Водим от горното и на основание чл. 285 от ЗИНЗС, във връзка с чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, **Административен Съд С. - град, I отделение, 69 състав,**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен от Д. В. М., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ап.2, чрез адв. Н. С., срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., претърпени в периода от 15.11.2020 г. до 15.12.2020 г. поради липса на адекватна медицинска помощ по повод инцидент от 15.11.2020 г.

ОСЪЖДА Д. В. М., ЕГН [ЕГН], от [населено място], [улица], да заплати в полза на Административен съд София град сторените от бюджета на съда разноски за вещо лице общо в размер на 853лв.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София град.

СЪДИЯ:

